

ת"פ 2717/07/16 - פרקליטות מחוז מרכז נגד נתנאל יגודייב

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 2717-07-16 פרקליטות מחוז מרכז נ' יגודייב

ת"פ 21149-11-18

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
פרקליטות מחוז מרכז - המאשימה
באמצעות עו"ד יצחק מורדוך, פרקליטות
מחוז מרכז

נגד

נתנאל יגודייב - הנאשם
באמצעות ב"כ עו"ד שלום בן שבת

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בשלישית בעבירות **של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית**, לפי סעיף 7(א) + (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה); **החזקת כלים המשמשים לסם** - עבירה לפי סעיף 10 רישא לפקודה ולפי סעיף 10 סיפא לפקודה; **הפרת הוראה חוקית**, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. בהמשך צירף הנאשם כתב אישום נוסף - ת"פ 21149-11-18 של בית משפט השלום בת"א, במסגרתו הורשע בעבירה **של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית**, לפי סעיף 7(א) + (ג) רישא לפקודה.
3. להלן יובאו בתמצית עובדות כתבי האישום.

עובדות כתב האישום המתוקן בשלישית בת"פ 2717-07-16

על פי פרט האישום הראשון, ביום 9.6.16, החזיק הנאשם במקומות שונים בביתו סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית: בארון בגדים בחדרו של אחיו בן ה-16 החזיק בסם מסוכן מסוג חשיש במשקל 90.35 גרם נטו; בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 26.23 גרם נטו; בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 0.99 גרם נטו; בסם מסוכן מסוג MDMA במשקל 4.256 גרם נטו; ובנוזל המכיל סם מסוכן מסוג LSD בכמות מועטה.

בחדרו של אחיו הבוגר, החזיק הנאשם בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 0.7696 גרם נטו; בסם מסוכן מסוג חשיש

עמוד 1

במשקל 0.5602 גרם נטו; בסם מסוכן מסוג MDMA במשקל 0.2042 גרם נטו; בסם מסוכן מסוג MDMA במשקל 19.38 גרם נטו; ב-154 ריבועי נייר המכילים סם מסוכן מסוג LSD; ובכלי לעישון סמים "באנג".

בסלון הבית החזיק הנאשם בסם מסוכן מסוג MDMA במשקל 5.9693 גרם נטו.

ברכב מסוג שברולט אשר בבעלות אביו של הנאשם, החזיק הנאשם בסם מסוכן מסוג חשיש במשקל 102.97 גרם נטו, וב-75 ריבועי נייר המכילים סם מסוכן מסוג LSD.

על פי פרט האישום השני, במסגרת דיון מעצר לצרכי חקירה שנערך ביום 26.6.16, שוחרר הנאשם בתנאים מגבילים הכוללים מעצר בית מלא בביתו בפיקוח מתמיד של אמו. בהמשך, במסגרת דיון בבקשה למעצרו עד תם ההליכים שנערך ביום 11.7.16 אושרה לנאשם "שעת התאווורות" מדי יום בין השעות 19:00-20:00, בפיקוח מתמיד של אמו.

ביום 7.8.16, עם היוודע למשפחה על פטירת סבתו של הנאשם, הפר הנאשם את ההוראה החוקית, בכך שנסע ביחד עם אמו לבאר שבע. הנאשם ואמו חזרו לביתם רק ביום המחרת.

ביום 15.8.16 נסעו הנאשם ואמו פעם נוספת לבאר שבע וחזרו לביתם מאוחר יותר באותו היום.

ביום 22.8.16 סמוך לשעה 20:00 הפר הנאשם פעם נוספת את ההוראה החוקית, בכך שיצא מביתו על מנת לקנות סיגריות, כאשר אמו נותרת בבית. לאחר הגעה של שוטר סיור לביתו של הנאשם בשעה 20:25, התקשר אביו של הנאשם ואמר לו להגיע. הנאשם חזר לביתו בשעה 20:55.

עובדות כתב האישום המצורף 21149-11-18

ביום 13.5.16, בשעה 1:20 החזיק הנאשם בתחתוניו, בעודו בדרכו לחוף הים בהרצליה, סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית על פי החלוקה הבאה: שקית ובה 86 בולי LSD; בקבוקון ובו LSD בנפח 2.6 מ"ל; 13 יחידות של סם מסוכן מסוג MDMA במשקל 6.7249 +/- 1.9331 נטו מחושב; 10 יחידות שלסם מסוכן מסוג MDMA במשקל 3.1470 +/- 0.3160 נטו מחושב; 2 שקיות ובהן חשיש במשקל כולל של 31.14 גרם נטו; שקית נוספת ובה חשיש במשקל 15.57 גרם נטו.

תסקירי שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם הוגשו 3 תסקירים.

תסקיר מיום 11.3.18, ממנו עולה שהנאשם כבן 27, יליד קווקז, רווק ואב לילדה בת 4 אשר מתגוררת עם אמה, ולחובתו 2 תיקים קודמים בבית המשפט, אחד הסתיים ללא הרשעה בבית המשפט לנוער, ובגין הרשעתו השנייה ריצה עונש מאסר בפועל למשך חודש ימים. הנאשם ריצה עונשי מאסר גם בשל עריקותו מהצבא, אולם לדבריו שירת שנה נוספת וסיים שירות צבאי מלא. הנאשם מסר לשירות המבחן כי עוד בקווקז הוריו התגרשו אך עלו ארצה יחדיו, נפרדו ושוב לחיות ביחד מספר פעמים, זאת על רקע אורח החיים העברייני שניהל אביו בשל התמכרותו לסמים. הנאשם סיפר כי התנסה לראשונה בקנאביס בהיותו כבן 14, לאורך השנים העמיקה התמכרותו לסמים מסוגים שונים כגון MDMA ו-LSD. במסגרת צו פיקוח של שירות המבחן שהוטל עליו, שולב הנאשם באשפוזית "דולפין" לצורך גמילה. נתון משמעותי

בתסקיר הוא העובדה שהנאשם השתלב בקהילה הטיפולית "אילנות" החל ממרץ 2017. ממידע שהתקבל מהקהילה עלה שבתחילת הדרך התקשה הנאשם להשתלב חברתית ושמר על דפוסי התנהגותו. בסופו של יום עמד הנאשם במטלות שניתנו לו בקהילה והתקדם לשלב ב' בטיפול. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מביע מוטיבציה גבוהה להשתקם והמליץ להמשיך ולעקוב אחר התקדמותו. לפיכך נדחה הדיון בעיינו ב-3 חודשים.

5. **מתסקיר שני מיום 9.7.18** עולה שבמהלך תקופת הדחייה התקדם הנאשם ל"שלב ד'", שהינו השלב האחרון בטיפול במסגרת קהילת "אילנות". כן דווח על שיפור בתקשורת בינו לבין בני משפחתו. הנאשם הביע רצונו להשתלב בהוסטל טיפולי שיסייע לו לבסס את ניקיונו מסמים ולשקם את אורחות חייו. עוד נמסר שבמהלך שהותו בקהילה, בעקבות מות אביו, היו לנאשם מספר חריגות שלא הלמו את השלב הטיפולי בהוסטל. בשל מעידה זו הורד הנאשם מ"שלב ד'" ל"שלב ג'" בטיפול, אולם לבסוף לאחר התחשבות במצבו הרגשי ובהמשך הטיפול, הוחזר ל"שלב ד'". על אף שבתקופת הדחייה לא נפתחו נגד הנאשם תיקים חדשים, הרושם שנוצר הוא שהנאשם התקשה להיפטר מדפוסיו המניפולטיביים והעברייניים. לאור ניקיונו מסמים, המשך הטיפול והעובדה כי לא נפתחו תיקים חדשים, ועל מנת לאפשר לקדם את הליך השיקום, המליץ שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו ב-3 חודשים נוספים ולעקוב בתקופה זו אחר התקדמותו.

6. בתסקיר השלישי מיום 23.10.18 צוין שהנאשם סיים את הטיפול במסגרת קהילת "אילנות" וחזר להתגורר בבית אמו. במהלך התקופה שקדמה לסיום הטיפול בהוסטל, נפטר אביו של הנאשם וניכר היה שהנאשם התמודד עם השלכות אובדן אביו, ובכלל זה התמודדויות הקשורות לתפקיד שתופס במשפחתו. ביום 16.10.18 פנה הנאשם מיוזמתו למרכז "חוסן", והשתלב במסגרת זו בטיפול שכלל באותו שלב שיחות פרטניות אחת לשבוע, כאשר בהמשך עתיד הנאשם להשתלב בקבוצה טיפולית. במקביל המשיך הנאשם לעבוד במוסך. במשך כל תקופת הדחייה נותר הנאשם נקי מסמים ואלכוהול, והביע בפני שירות המבחן את גאוותו על הצלחתו זו. הנאשם שיתף את שירות המבחן בתחושת עומס ולחץ בעקבות חובות שצבר אביו, שהתגלו לאחר מותו, ומהעובדה שהוא המפרנס היחיד בבית.

לאור גילו הצעיר, התהליך השיקומי המשמעותי שעבר במשך כשנה חצי, ניקיונו מסמים והמשך שיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול, המליץ שירות המבחן על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה, ובמקביל המליץ להטיל עליו צו של"צ של 120 שעות ומאסר על תנאי.

טיועוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה עו"ד יצחק מורדוך, הפנה לעברו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעה בעבירת אלימות והליך נוסף שהסתיים ללא הרשעה בבית משפט לנוער בגין תקיפת שוטר. אשר למעשי הנאשם, הפנה לכמויות הגדולות של הסמים שנתפסו אצל הנאשם ולמגוון הסוגים, עובדה שלדבריו יש בה כדי ללמד על כוונת הנאשם להפיץ ברבים. לדבריו, הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם שמירה על בריאות הציבור ובטחונו ושמירה על הסדר הציבורי. לשיטת המאשימה קיים צורך להשית עונשים מרתיעים על עברייני סמים, באופן שיעביר מסר של הוקעה ממעשיהם. לעניין המתחם סבר ב"כ המאשימה כי יש לקבוע מתחם עונשי הולם שנע בין שנתיים לשלוש שנות מאסר וצירף פסיקה התומכת בעמדה זו. חרף האמור, סברה המאשימה כי במקרה זה יש מקום לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם, זאת משיקולי שיקום. ואולם, על אף המלצת שירות המבחן עתר ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 6

חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, תוך שהפנה לתסקיר לפיו הנאשם חווה עליות ומורדות במהלך הליך השיקום. בעניין זה אף הגיש דוחות טיפול הן מ"אילנות" והן ממרכז "חוסן" שסומנו ת/2 ו- ת/3, מהם עולה כי היו לנאשם מספר חריגות משמעותיות שלא הלמו את השלב הטיפולי בו היה מצוי. כמו כן ציין ב"כ המאשימה את הצדדים המצדיקים הקלה בעונשו של הנאשם, ובהם מות אביו, שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן, ניקיון מסמים והעובדה שגם בזמנים קשים שעוברים עליו ועל משפחתו, הוא ממשיך להירתם ולשתף פעולה. אשר להמלצת שירות המבחן להסתפק בצו של"צ, טען שגם המאשימה מסכימה לכך שיש לחרוג ממתחם העונש ההלם, אולם במקרה זה, כאשר מדובר בעבירות כה חמורות, לא ראוי להסתפק בצו מבחן ושל"צ.

8. מנגד עתר ב"כ הנאשם, עו"ד שלום בן שבת, לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה, תוך שהדגיש את ההליך הטיפולי הארוך אותו עבר הנאשם החל מיום מעצרו ועד היום, כאשר בתוכם נאלץ להתמודד עם מות אביו. לדבריו, הליך שיקומי מלווה תמיד בעליות ומורדות, ועל כן אין לייחס לכך חשיבות, כל עוד הנאשם מתמיד בהליך השיקומי. עוד ציין שהנאשם עוזר בפרנסת הבית ומתמיד בעבודתו. ב"כ הנאשם סבר כי עונש מסוג עבודות שירות כפי שהמאשימה עותרת להטיל, יקטע את ההליך השיקומי והטיפולי אותו עובר הנאשם, והפנה לפסיקה בעבירות חמורות יותר מתחום הסמים, בהם הוטלו עונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. לפיכך עתר ב"כ הנאשם להטיל על הנאשם עונשים של צו מבחן ושל"צ, שיש בהם לתת מענה לאינטרס הציבורי, ולחלופין ביקש להרחיב את שעות השל"צ.

9. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, ושיתף באריכות על התהליך הטיפולי שעבר, על הקשיים שחווה, על החששות שהיו לו טרם החל את התהליך הטיפולי ועל כך שהוא רוצה להיכנס למסלול נורמטיבי בחייו. הנאשם סיפר שהוא עובר את תהליך הגמילה לא רק למען עצמו, אלא גם למען בָּתו ומשפחתו, כך שבתו לא תגדל במציאות בה אביה נמצא בבתי סוהר, כפי שחווה בעצמו כשהיה ילד קטן.

בתוך כך סיפר שבתחילת הדרך חשב לקחת חלק בטיפול רק על מנת להתחמק מעונש בתיק זה. עם זאת, כאשר פתח את עיניו וראה מסביבו אנשים עובדים ובעלי משפחות, החליט, על אף הקושי, להתאמץ ולהצליח בהליך השיקום ולראות בו הזדמנות שמעולם לא ניתנה לו להשתנות. נוסף על כך ביקש הנאשם לגרום נחת לאביו, אליו היה קרוב, ולהוות לו מקור לגאווה. למרבה הצער האב הלך לעולמו עוד לפני שהטיפול הושלם.

הנאשם שיתף שמטופלים נוספים אותם הכיר חוו חוויות קשות כמו איבוד אב ובחרו "לברוח" או לחזור לקהילת המכורים סמים. לעומתם בחר הנאשם לנצל את ההזדמנות שניתנה לו, ובמילותיו שלו: "ואני עם כל הקושי של הדבר, אני התעליתי על זה ואני תפסתי את עצמי בידיים למרות שאני ידעתי שזה הזדמנות אחת למיליון שיכולה לשנות את החיים שלי וכן תפסתי את עצמי בידיים ולא הלכתי אחרי אנשים כאלה ואחרים, הלכתי אחרי אנשים שמנצחים היום, עברו את ההוסטל, את הקהילה ועם אנשים כאלה אני בקשר היום..."

הנאשם סיפר שנסע בכל יום לכפר סבא למקום עבודתו. 3 שבועות לפני מועד הדיון עבר הנאשם תאונת דרכים ותאונת עבודה שגרמו לו להפסיק לעבוד באופן זמני, אולם לדבריו "אני לא לוקח את הראש שלי לצד החולה".

הנאשם סיים את דבריו במלים: "...אני חייתי בקו חיים שראיתי את אבא שלי זכרוננו לברכה בבתי סוהר, אני לא ידעתי דברים אחרים והיום אני יודע, אני מתמיד בחיים האלה אני יודע שאין לי משהו אחר זה החיים שאני באמת רוצה להיות אותם ולהיות בהם".

מתחם העונש ההולם

10. בקביעת מתחם העונש ההולם את העבירה, על בית המשפט להתחשב בשלושה גורמים: האחד - הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם; השני - נסיבות הקשורות לביצוע העבירה; השלישי - מדיניות הענישה הנהוגה.

טרם נתפנה לבחינת הקריטריונים על נסיבות המקרה שלפנינו, אציין שמצאתי לראות בשני כתבי האישום משום מעשה אחד, זאת בשים לב לסמיכות הזמנים בין שני האירועים במסגרתם נתפסו אצל הנאשם סמים מאותם סוגים.

הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

11. הערכים החברתיים עליהם נועדה פקודת הסמים המסוכנים להגן הם שמירה על בריאות הציבור כתוצאה מנזקי השימוש בסמים מסוכנים והשפעתם הממכרת וההרסנית. בתוך כך הוכרה בפסיקה גם ההשפעה העקיפה הנגרמת כתוצאה משימוש בסמים, ובכלל זה ביצוע עבירות פליליות לצורך השגת הסם, וכפועל יוצא מכך הצורך להגן על ביטחונו האישי של הציבור ועל רכושו. ובלשונו של בית המשפט העליון [ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יניב יונה, פסקה 4 (4.4.2012) (להלן: עניין יונה)]:

את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה בכללותה.

12. מידת הפגיעה בערך המוגן היא בינונית, זאת בשים לב לכמות ולמגוון הסמים שנתפסו.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

13. הנאשם ביצע את העבירות על רקע התמכרותו לסמים משך שנים ארוכות והעדר תמיכה והכוונה משפחתית. כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, אביו של הנאשם יצא ונכנס בין כתלי הכלא. במציאות זו גדל הנאשם ומעשיו מהווים מעין חיקוי לדרך החיים לה נחשף כילד. הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה הינו גדול, בשים לב לסוג הסמים ולכמות הסמים, ונוכח העובדה שכלל שהסמים היו מופצים, הרי שחומר מסוכן רב היה מועבר לציבור המשתמשים. נוסף על כך מעובדות כתב האישום עולה שהנאשם החביא חלק מהסמים בחדרו של אחיו הקטין בן 16. לא נטען שהאח ידע על כך שהסמים נמצאים בחדרו, ואין לדעת מה היה קורה לו האח היה מוצא את הסמים.

רמת הענישה הנהוגת

14. מדיניות הענישה הנהוגת בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית כוללת מנעד רחב ביותר של עונשים, המושפע מנסיבותיו הייחודיות של המקרה הנדון, ובכלל זה סוג הסמים שנמצאו, מבחר סוגי הסמים שנמצאו וכמות

הסמים מכל סוג.

מטעם הצדדים הוגשו מספר פסקי דין, חלקם במקרים חמורים מהמקרה שלפנינו וחלקם במקרים בהם הנסיבות היו קלות יותר.

מטעם המאשימה הוגשו פסקי הדין הבאים:

א. בעפ"ג (מרכז) 29909-07-18 מדינת ישראל נ' בלעום (2.12.2018) אושר מתחם ענישה של 18 עד 36 חודשים בנסיבות דומות למקרה של הנאשם שלפנינו. על הנאשם, בעל עבר פלילי מכביד, שלא עבר הליך שיקומי והתסקיר בעניינו היה שלילי, נגזר עונש של 27 חודשי מאסר.

ב. בת"פ (רח'') 19408-11-14 מדינת ישראל נ' ישמח משה (14.6.15) נקבע מתחם עונשי שנע בין 6 ל-14 חודשי מאסר בנסיבות קלות יותר מהמקרה של הנאשם שלפנינו. על הנאשם, בעל עבר פלילי שלא עבר הליך שיקומי, הוטל עונש של 16 חודשי מאסר הכוללים הפעלת מאסר מותנה.

ג. בת"פ (י-ם) 9838-01-18 מדינת ישראל נ' מסעוד (22.10.18), בנסיבות חמורות יותר מהמקרה שלפנינו (שביטוין, בין היתר, בהחזקת 60 גרם קוקאין), נקבע מתחם עונשי של 10-30 חודשים. על הנאשם נגזר עונש של 8 חודשי מאסר, לאחר שבית המשפט מצא לחרוג ממתחם העונש ההולם על מנת לבטא את ההכרה בהליך השיקומי אותו החל הנאשם לעבור.

ד. בת"פ (ת"א) 36827-11-15 מדינת ישראל נ' בן שימון (2.10.18), נגזר עונש של 6 חודשי עבודות שירות על נאשם שהורשע, לאחר ניהול הוכחות ובהתאם להודאתו, בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית בנסיבות קלות מאלו שבפנינו. בגזר הדין נקבע מתחם עונשי שנע בין 6 חודשי עבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל.

פסקי דין שהוגשו מטעם ההגנה:

ה. בת"פ (מח' ב"ש) 56303-02-16 מדינת ישראל נ' עייאש ואח' (27.11.17) נגזר עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות על נאשם שהורשע, על יסוד הודאתו, בכתב אישום מתוקן בעבירה של סיוע להחזקת סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 1 ק"ג, זאת משיקולי שיקום.

ו. בת"פ (מח' מרכז) 11608-07-16 מדינת ישראל נ' אהרון היימפלד (06.01.2019) (להלן: היימפלד), הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בכתב אישום מתוקן בעבירה של סיוע לייבוא סם מסוכן. הנאשם יצא את הארץ מספר פעמים כאשר העביר במזוודתו מעל 13,000 טבליות ומעל 1.3 ק"ג של אבקה של סם מסוכן

מסוג MDMA. גם באותו מקרה הייתה הסכמה בין הצדדים שיש לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם לאור הליך שיקומי אותו עבר הנאשם. חרף בקשת המאשימה לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, נגזר על הנאשם בסופו של יום עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

בהערת אגב אציין שמדובר בגזר דין שאינו חלוט.

מטעם ההגנה הוגשו גזרי דין רבים נוספים שעניינם סחר בסם מסוכן, על פי רוב מסוג קנאביס ובכמויות קטנות בהרבה מהכמויות אותן החזיק הנאשם דכאן, ועל כן לא מצאתי ללמוד מהם גזירה שווה לענייננו.

אשר על כן אני קובע שמתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה שלפני, בהתחשב בסוג הסמים, במבחר הסמים ובכמות הסמים, נע בין 18 ל-36 חודשי מאסר.

דין - חריגה ממתחם העונש ההולם

15. סעיף 40ד(א) לחוק קובע כדלקמן:

"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש] התשכ"ט-1969."

16. אין מחלוקת בין הצדדים שהנאשם עבר הליך שיקומי משמעותי ושראוי בנסיבות העניין לחרוג ממתחם העונש שנקבע. עם זאת חלוקים הצדדים לגבי מידת החריגה, כאשר המאשימה עתרה להטיל עליו עונש של מאסר בעבודות שירות, ואילו ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בעונש של "צ".

17. לאחר שקראתי את תסקירי שירות המבחן, את מכתב סיכום הטיפול ב"בית אור אביבה", את מכתב היחידה לטיפול בנפגעי סמים, שמעתי את טיעוני הצדדים, ובעיקר את דברי הנאשם עצמו שתיאר באריכות את שעבר עליו במסגרת ההליך הטיפולי ואת הקשיים עמם התמודד, מצאתי שעמדת הצדדים לפיה יש לחרוג במקרה זה ממתחם העונש ההולם הינה ראויה ואף מתבקשת.

אין חולק על כך שהנאשם עבר במשך כשנה וחצי, ועודנו עובר הליך שיקומי יוצא דופן. הנאשם משתף פעולה עם גורמי הטיפול באופן מלא, שומר על ניקיון מסמים, ובד בבד, ומסייע בפרנסת המשפחה לאחר מות אביו, זאת על אף שהדבר כרוך בנסיעות ממושכות מעיר מגוריו ראשון לציון לכפר סבא.

18. במכתב סיכום הטיפול של "בית אור אביבה" מיום 8.8.2018 (ת/2) מתוארים הקשיים הרבים שאפיינו את הנאשם בתחילת דרכו, את המעבר שלו ל"שלב ב'" ביום 29.10.2017, במסגרתו היה עליו לעבוד על בניית קשרים חברתיים משמעותיים וקבלת אחריות גדולה יותר על מעשיו, ובכלל זה היחשפות ל"פיתויים" מחוץ לקהילה. במסגרת

שלב זה יצא הנאשם לביקורי בית על מנת לחזק את הקשר עם בתו. בתאריך 11.3.2018 עלה הנאשם ל"שלב ג'", במסגרתו השתלב בעבודה במוסך בכפר סבא. בתאריך 6.5.2018 עלה הנאשם ל"שלב ד'", שהינו שלב ההוסטל. בתקופה זו זוהו חריגות בהתנהגות הנאשם, שהובילו להחזרתו ל"שלב ג'", כאשר בתקופה זו חווה את אובדן אביו, שנפטר בפתאומיות עקב תאונת עבודה. לאחר ימי השבעה הוחזר הנאשם ל"שלב ד'".

ממכתב המנהל לשילוב חברתי של עיריית ראשון לציון (ת/3) עולה שהנאשם התקבל ליחידה בתאריך 12.8.2018, מאז מוסר בדיקות שתן נקיות, מתייצב לכל המפגשים, מביא תכנים משמעותיים למפגשים ומשתף פעולה עם תכנית הטיפול.

בתאריך 7.8.2018 סיים הנאשם את הטיפול בהוסטל הקהילה וחזר לבית הוריו בראשון לציון.

19. מהאמור עולה שההליך הטיפולי שעבר הנאשם ידע "תנודות" ולא עבר בצורה חלקה. עם זאת הווה ידוע לכל שהליך גמילה הינו תהליך קשה ומורכב, במסגרתו מתמודד המטופל עם קשיים פיזיים ונפשיים לא מעטים וחווה לא אחת רגעי משבר. על הקשיים המוכרים שעוברים על רבים מהמטופלים נוסף לנאשם קושי ייחודי שנבע ממותו של אביו. הנאשם העיד על כך שהיה קרוב מאוד לאביו. ואולם, מלבד תחושת האובדן, מות האב הטיל על הנאשם נטל נוסף, כאשר נאלץ למלא את מקומו כמפרנס המשפחה.

כפי שעולה מהרישום הפלילי של הנאשם, אין זו הפעם הראשונה בה עומד הנאשם לדין, והוא אף ריצה בעבר חודש מאסר בעבודות שירות. ואולם, דומה שעל פי התרשמות כל גורמי הטיפול, בחר הנאשם לעלות על נתיב חדש וחיובי בחייו. על כך יש לברך, ובהזדמנות זו לשבח את עמדת המאשימה על עמדתה להכיר בהליך השיקומי כהליך המצדיק חריגה מרף הענישה הרגיל במקרים דומים.

נוסף על כך יש לזכור ולהזכיר את נקודת המוצא הנמוכה ממנה החל הנאשם את הליך השיקום.

20. לפיכך, כל שנותר עתה להכריע הוא האם יש מקום לחייב את הנאשם לבצע עבודות שירות, או שמא להסתפק בענישה מוחשית בדמות צו של"צ.

כפי שצוין, עד לפציעתו עבד הנאשם במוסך בכפר סבא. מדברי הנאשם עולה שהוא רואה במקום עבודתו לא רק מקור פרנסה, אלא גם מסגרת המסמלת את החיים הנורמטיביים בהם הוא רוצה לקחת חלק, וניכר שהעבודה מהווה עבורו את האור שבקצה מנהרת השיקום הארוכה בה הוא נמצא כיום.

מעבר לשאלה האם מצבו הרפואי של הנאשם מאפשר לו לבצע עבודות שירות (לא הוצגו מסמכים על כך), אני סבור שגם אם היה ביכולתו של הנאשם לבצע עבודות שירות, ספק בעיני עד כמה היה הדבר משרת את האינטרס הציבורי. אין חולק על כך שבשונה מצו של"צ, ביצוע עבודות שירות, ולו לתקופה קצרה, יביא להפסקת הרצף התעסוקתי של הנאשם במוסך בו הוא מועסק. לא נעלמה מעיני חומרת מעשיו של הנאשם, אולם במצב העדין בו מצוי כיום הנאשם, ומשהוצגה הסכמה מבורכת שלא להטיל עליו עונש מאסר בפועל, דומה שיש מקום ללכת לקראתו צעד אחד נוסף קדימה, שיהיה בו כדי לסייע לנאשם להתמודד עם מציאות חייו החדשה ולעמוד בכל התנאים אליהם הוא מחויב, זאת מבלי להערים עליו קשיים חדשים מיותרים. גישה זו אף עולה בקנה אחד עם מסקנות שירות המבחן בתסקיר האחרון ועם מקרים אחרים שנדונו בפסיקה, בהם הליך שיקומי משמעותי הביא לחריגה משמעותית ביותר ממתחם העונש ההולם (ראו עניין היימפלד).

21. לאור כל האמור מצאתי לאמץ את המלצת שירות המבחן, לחרוג ממתחם העונש אף מעבר לעתירת המאשימה, ולהטיל על הנאשם צו מבחן וצו של"צ לצד מאסר מותנה. עם זאת, בהתחשב בחומרת מעשיו של הנאשם ובחריגה המשמעותית מרף הענישה הנוהג, מצאתי להגדיל את שעות השל"צ, כמו גם את תקופת המבחן. מנגד, בהתחשב בתהליך השיקומי שעוד נותר לנאשם לעבור, לא אטיל עליו לרצות את התקופות המקסימליות האפשריות על פי חוק. מובהר לנאשם שככל שלא יעמוד בצו השל"צ או בצו המבחן, או לא ישתף פעולה עם שירות המבחן ועם גורמי הטיפול, יוחזר עניינו לבית המשפט וניתן יהיה להטיל עליו עונש אחר, לרבות עונש של מאסר בפועל.

נוסף על כך בכוונתי להטיל על הנאשם מאסר מותנה ארוך ומרתיע. נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם כמתואר לעיל, אני נמנע מהטלת קנס כספי.

סוף דבר

22. אשר על כן, בשים לב להליך השיקומי יוצא הדופן אותו עבר הנאשם, על מנת שלא לפגוע בהליך השיקום ולאפשר לו להמשיך בדרכו החדשה והחיובית, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. צו של"צ בהיקף של 300 שעות, על פי תכנית שתוכן על ידי שירות המבחן ותועבר לאישור בית המשפט בתוך חודש ימים.

ב. צו מבחן למשך שנתיים מהיום.

ג. מאסר על תנאי למשך 8 חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום על עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג - 1973.

ד. מאסר על תנאי למשך חודש, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום על עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג - 1973.

23. ניתן בזאת צו כללי למוצגים. הסמים יושמדו.

24. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לשירות המבחן.

זכות ערעור בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ה' אדר א' תשע"ט, 10 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.